

УТВЪРЖДАВАМ

/Александър Александров/
Директор на ОУ "Христо Ботев" с. Асеновци

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС 2021/2022 година

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет – Протокол №10/10.09.2021 год. и е утвърдена със заповед №РД-12-436/14.09.2021г. на директора на ОУ "Христо Ботев" с. Асеновци

I. Нормативни положения

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден е разработена съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за организация на дейностите в училищното образование, Държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.

Редът, условията и начинът на формирането и организирането на ЦОУД в ОУ "Христо Ботев" с. Асеновци се осъществява съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за организация на дейностите в училищното образование, Държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на

детските градини, училищата и центровете за личностно развитие и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.

II. Цели на програмата:

1. Основна цел: Подпомага процесите на ефективна организация и провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I до VII клас за повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и за по-пълно удовлетворяване на индивидуалните образователни потребности на обхванатите ученици.

2. Специфични цели:

▶ Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес чрез развитие на уменията на учениците за самоподготовка и чрез откриване и насърчаване на творческите способности и умения за общуване на учениците, необходими в съвременното общество при зачитане на техните интереси, съобразно индивидуалните им възможности и възрастови особености.

▶ Повишаване на началната и базовата грамотност на учениците от I – VII клас, измерима със степента на уменията им за четене и разбиране на текст, както и за писане и създаване на текст в съответствие с книжовните норми на съвременния български книжовен език.

▶ Повишаване мотивацията за активно участие в образователно-възпитателния процес на всички заинтересовани страни (ученици, учители, родители) в условията на целодневната организация на учебния ден чрез:

- създаване на стимулираща личностното развитие на ученика учебна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и степен на развитие;
- създаване на възможности за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности.
- Зачитане на индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, стил на работата, темперамент, потребности и интереси.

III. Задачи на програмата:

1. Организиране и провеждане на отдиha и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката. Дейностите по отдиh и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.
 - организиране и провеждане на отдиha и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
 - организиране на обедното хранене на учениците;
2. Правилното и трайно усвояване на учебния материал при самоподготовката чрез:
 - ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
 - усвояване на начини и методи за рационално учене;

- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- консултации с учители по различни учебни предмети /Консултациите по т.ІІІ, 2-7 се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО; Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката/
- 3. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците в часовете по занимания по интереси.
 - Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.
- 4. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.
- 5. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.
- 6. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантиране участието и изаявата им в образователния процес и в дейността на училището.
- 7. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.
- 8. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от І до VII клас.

IV. Изисквания

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

1.1. В ОУ “Христо Ботев” с. Асеновци, след съгласуване с финансиращия орган при наличие на необходимите санитарно – хигиенни условия и по желание на родителите, за учениците от І до VII клас се осъществява целодневна организация на учебния ден.

1.2. Като част от училищното обучение, целодневната организация на учебния ден се осъществява в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Наредбата за организация на дейностите в училищното образование чл.3 т.1, чл.4 т.1 и т.2 и чл.5.

1.3. При целодневна организация, съгласно чл.6 от Наредба №10 за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съставят с форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отпих и физическа активност.

1.4. Часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка – след обяд.

1.5. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях:

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно чл.100, т.1 от Закона за предучилищно и училищно образование за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно ДООС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.

- Нормативи за брой на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:

– минимален норматив – 16 ученици;
– максимален норматив – 25 ученици.

- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
- Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
- При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.
- При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.
- Групите ЦОУД се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.

1.6. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:

- Записването на учениците в групите става въз основа на заявления, подадени от родителите/ настойниците/ на учениците.
- Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване.
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.

- Отписването се извършва при отпадане или преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя.

1.7. Отсъствия:

- При отсъствие на ученик от часовете, учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл.53 и чл.54 от Наредбата за приобщаващо образование:

Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

- по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;

- поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родители/ представители на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- до 3 дни в една учебна година с разрешение и заповед на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
- до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогическия съвет въз основа на писмено заявление от родителя.
- Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някой от уважителните причини, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.
- В случаите, в които ученикът има регистрирани повече от 20% отсъствия от общия брой часове, извън случаите на отсъствие по уважителни причини, учителят подава информация до Директора, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.
- В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

V. **График (седмично разписание) на часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)**

2.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от Директора не по – късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

2.2. Часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД) са с продължителността на учебни часове в съответствие с чл.7, т.1 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование:

- в група ЦОУД I и II клас – тридесет и пет минути;
- в група ЦОУД III и IV клас – четиридесет минути;
- в група ЦОУД V и VI и VII клас – четиридесет минути.

2.3. Времето, определено за междучасия, не се включва в продължителността на часовете за организиран отпих и физическа активност.

2.4. В следобедните учебни часове са включени следните режимни моменти:

Обяд и организиран отпих и физическа активност – 2 учебни часа с начало 12,20ч. след 5 час и 13,10ч. след 6 час за начален етап и 1 учебен час от 13,10 след 6 час и 14,00ч. след 7 час за прогимназиален етап.

Самоподготовка – 2 учебни часа за начален етап;

– 2 учебни часа с начало 13,40 часа за прогимназиален етап.

Занимания по интереси – 2 учебни часа.

2.5. Разпределение на часовете на групите на ЦОУД:

ЦОУД – I – I клас		
1-2 час	13:00 – 14:10	Обяд, организиран отлх и физическа активност
3 час	14:10 – 14:45	Самоподготовка
	14:45 – 14:55	Междучасие
4 час	14:55 – 15:30	Самоподготовка
	15:30 – 15:40	Междучасие
5 час	15:40 – 16:15	Занимания по интереси
	16:15 - 16:25	Междучасие
6 час	16:25 – 17:00	Занимания по интереси

ЦОУД – III – IV клас		
1-2 час	13:00 – 14:10	Обяд, организиран отлх и физическа активност
3 час	14:10 – 14:45	Самоподготовка
	14:45 – 14:55	Междучасие
4 час	14:55 – 15:30	Самоподготовка
	15:30 – 15:40	Междучасие
5 час	15:40 – 16:15	Занимания по интереси
	16:15 - 16:25	Междучасие
6 час	16:25 – 17:00	Занимания по интереси
ЦОУД V-VII клас		
1-2 час	13:00 – 14:20	Обяд, организиран отлх и физическа активност
3 час	14:20– 15:00	Самоподготовка
	15:00 – 15:10	Междучасие
4 час	15:00 – 15:40	Самоподготовка
5 час	15:40 – 16:20	Занимания по интереси
6 час	16:20 – 17:00	Занимания по интереси

VI. Норми на преподавателска работа

4.1. Нормата за преподавателска работа на учителите в ЦОУД е 30 /тридесет/ часа.

4.2.В рамките на нормата за **преподавателска работа** лицата, заемаша учителски длъжности в ЦОУД, провеждат дейности в групите, свързани с/ със:

- самоподготовката на учениците, която включва:

- планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
- избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;

- обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас.

- организиран от тих и физическа активност на учениците, който включва:

- организиране на обедното хранене на учениците;
- организиране на отдиha и физическата активност на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиha на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им.

- Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование включват:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортнотуристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 5, ал. 3 ЗПУО.

- Съгласно Чл.18.от Наредбата за приобщаващо образование заниманията по интереси по чл.17, т.1 може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор др.

- Консултации с ученици:

- насочване и съдействане за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
- използване на консултацията като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците.

- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците;
- индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;

- формиране на социални умения у учениците;
- дейности по опазване здравето и живота на учениците.

4.3. Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8- часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности:**

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настоятелите или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в ЦОУД;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦОУД;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

4.4. В случаите, когато има заявено желание от учениците от различни групи при ЦОУД, могат да се организират и водят от един или от няколко възпитатели/учители сборни занимания по интереси с ученици от различни групи. В този случай учениците, които не са включени в сборни занимания по интереси, се насочват за участие към другите групи.

5.Изисквания към дейностите, извършвани в групите за ЦОУД

5.1.Обял и организиран от тях и физическа активност

- Чрез тези часове се **цели** разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.

- Провеждат се в училищния стол, физкултурния салон, мултимедийния кабинет и спортните площадки.

5.2.Самоподготовка

- Основните **цели** на тези часове са:
- да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;

- да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
- усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания**:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.
- самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засиляне на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните основни моменти:
- да не се избързва с помощта;
- да се помага само тогава, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
- помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.
- За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации с учители по отделните учебни предмети (начални учители и учители специалисти).

5.3.Занимания по интереси.

- Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:
 - да предотвратят преумората;
 - да развиват и обогатяват детското мислене;
 - да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
 - да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден.
- Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището.
- Заниманията по интереси могат да включват:
- дидактически игри;
 - спортни игри;
 - запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
 - четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
 - посещение на детски спектакли, изложби и концерти;

- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

6.Изисквания към учителите за работа в групите при ЦОУД

6.1.При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите при ЦОУД опазват здравето и живота на учениците и съблюдават спазването на здравно –хигиенните норми и изисквания.

6.2.Учителите при ЦОУД осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по записанието за дена и разотвяването на учениците.

6.3.Учителът при ЦОУД трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изяви на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

6.4.С оглед повишаване ефективността на самоподготовката учителът в групата поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

6.5.Учителите при ЦОУД осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

6.6.При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата при ЦОУД.

6.7.За да осъществяват ефективно дейностите при целодневното обучение, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:

- организират, направляват и контролират ефективно възпитателно-образователния процес;
- създават позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

7.Административни изисквания към Годишната училищна програма за целодневна организация:

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния ден се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Годишния план за дейността на училището;

- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на групата при ЦОУД.
- Одобрява се от директора на училището в срок до 15 септември на всяка календарна година.
- Разглежда се и се приема с решение на Педагогическия съвет.
- Отворена е за допълнения, подобрения и изменения.

VII. Очаквани резултати:

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
2. Развитие на творческите способности на учениците и участие им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
3. Формиране у учениците, обхванати в ЦОУД, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.

IV. Взаимодействие между учител и родител:

- Учителят контролира, насочва и подпомага самоподготовката на всеки ученик; при отказ на ученика да работи родителите се уведомяват писмено;
- Учителят лично посреща или предава учениците на родителите им;
- При по-късно довеждане на учениците или по-ранно прибиране родителите поемат ангажимент за самоподготовката на децата си;
- Изключения от посочения по-горе график не са желателни и се допускат при предварителна уговорка с учителя;
- Съвместно разясняват опасността от самоволно напускане двора на училището; при констатиран нарушения родителът се уведомява писмено;
- При неразположение на ученик веднага се уведомяват родителите и се търси съдействието на медицинското лице в Спешна помощ;